

За цей час Україна зазнала втрат: загинув 200 осіб, поранених – 500, полонених – 24, а також знищено кілька десятків одиниць техніки.

Про бої у Донецькому аеропорту та його захисників Л. Кантер та І. Ясній створили повнометражний документальний фільм «Добровольці Божої Чоти», В. Тимчук написав поему «Донецький аеропорт». Галерея світлин С. Лойка з «кіборгами» прикрасила першу шпальту «Лос-Анджелес Таймс». У лютому 2015 року свою фотовиставку «Війна без глянцу» зробив В. Логінов у Житомирі. У 2014 році був створений повнометражний фільм «Кіборги» режисера Ахтема Сеїтаблаєва.

Отже, аеропорт «Донецьк» став символом боротьби України за єдність, мир та спокій. А «кіборги» – це прості українці, які всупереч усім перешкодам, утримували це летовище. У них було велике бажання боротися за Україну. Назва «кіборг» виявилася дуже вдалою. Подвиг захисників Донецького аеропорту є прикладом самопожертви та братерства.

Література

1. Битва за аеропорт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://cyborgs.tsn.ua>.

2. Штогрін С.І. Книга «АД 242» історія мужності, братерства та самопожертви [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.radiosvoboda.org/a/shtogrin-ad242/27318244.html>.

УДК 341.226 (043.2)

Володін Д.В., студент,
Навчально-науковий юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Єряшов Є.К., старший викладач

ПУБЛІЧНО-ПРАВОВИЙ МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОЇ АВІАЦІЇ

У правовому регулюванні міжнародних повітряних перевезень поряд із принципами і нормами міжнародного повітряного права (МПП) використовуються й норми внутрішнього права. Вони регулюють відносини між фізичними і юридичними особами, що виникають у процесі здійснення міжнародних польотів та авіаперевезень пасажирів, пошти і вантажів. У цьому полягає одна з особливостей правової регламентації міжнародних повітряних сполучень.

Основним джерелом МПП є спеціальні міжнародні угоди, які регулюють широке коло питань, пов'язаних з найрізноманітнішими аспектами діяльності у повітряному просторі. Міжнародно-правова практика в цій галузі пішла, насамперед, шляхом укладання двосторонніх міждержавних (міжурядових) угод. Першою багатосторонньою угодою про повітряні сполучення стала Паризька конвенція про регулювання повітряної навігації 1919 р., яка була переглянута та оновлена протоколами 15 червня і 11 грудня 1929 р. За цією конвенцією договірні держави зобов'язалися надавати іншим договірним державам у мирний час право мирного прольоту через повітряний простір, що знаходиться над їхніми сухопутними територіями і територіальними водами. У 1929 р. була укладена Конвенція з уніфікації деяких правил, що стосуються міжнародних повітряних перевезень (Варшавська конвенція 1929 р.) з подальшими змінами і доповненнями.

Важливе місце в системі норм міжнародного повітряного права посідають такі багатосторонні акти, як Чиказька конвенція 1944 р. про міжнародну цивільну авіацію та численні додатки до неї. Її учасниками є понад 180 держав. Значна роль у розвитку міжнародного повітряного права належить «міжнародним авіаційним регламентам», що приймаються або ухвалюються Радою ІКАО (Міжнародна організація цивільної авіації). До системи норм міжнародного повітряного права входять спеціальні принципи, котрі регулюють діяльність міжнародної цивільної авіації в цілому. Принцип повного і виключного суверенітету держав над їх повітряним простором. Основний зміст принципу суверенітету над повітряним простором полягає в тому, що держава самостійно встановлює правовий режим використання свого повітряного простору. Разом з тим, держава має використовувати свій повітряний простір таким чином, щоб при цьому не заподіяти шкоду правомірним інтересам інших держав. Принцип свободи польотів повітряних суден усіх держав у міжнародному повітряному просторі. Як відомо, згідно з міжнародним правом, до такого простору належить повітряний простір над відкритим морем, а також над Антарктикою. Однак свобода польотів у цьому просторі не означає, що держави та їх судна вільні від дотримання певних правил, зокрема, вимог закріплених у міжнародних угодах або в регламентах ІКАО. Згідно з Додатком 2 до Чиказької конвенції 1944 р., усі держави повинні дотримуватися цих правил та вживати заходів до того, щоб вони суворо дотримувалися повітряними суднами під час польотів над відкритим морем.

Найбільш суттєві норми, що регламентують міжнародні повітряні сполучення, містить Чиказька конвенція про міжнародну цивільну авіацію від 7 грудня 1944 р. У цій конвенції (п. «а» ст. 96) закріплений термін «міжнародне повітряне сполучення», який визначається як «...сполучення, що здійснюється через повітряний простір над територією більш ніж однієї держави».

Конвенція встановлює, що повітряні судна, які діють на регулярних міжнародних повітряних лініях, можуть здійснювати польоти через усю територію або в межах території держави тільки за спеціальним дозволом або з іншої санкції цієї держави і відповідно до умов такого дозволу чи санкції (ст. 6). Кожна держава може з міркувань доцільності або суспільної безпеки обмежити або повністю заборонити повітряним суднам інших держав здійснювати польоти над усією своєю територією або над певними її районами (ст. 9).

Дві інші конвенції - Чиказька угода 1944 р. про міжнародне транзитне повітряне сполучення та Чиказька угода 1944 р. про міжнародний повітряний транспорт передбачають ряд транзитно-комерційних прав, що їх держави можуть надавати одна одній і що мають умовну назву «п'яти свобод повітря».

Міжнародні польоти зі спеціальною метою, наприклад, при спецрейсах для урядових делегацій, при закордонних візитах військових літаків тощо погоджуються по дипломатичних каналах у кожному конкретному випадку.

Отже, як висновок можна стверджувати, що публічно-правовий механізм забезпечення національних інтересів у сфері цивільної авіації полягає у правовому регулюванні міжнародних повітряних перевезень поряд з принципами і нормами міжнародного повітряного права (МПП) так і норми внутрішнього права.

Література

1. Іванов Ю.А. Міжнародне право: посібник / Ю.А. Іванов. – К.: ФОП Паливода А.В., 2004. – 198 с.
2. Лукашук И.И. Международное право. Особенная часть: учебник / И.И. Лукашук. – М.: БЕК, 1997. – 371 с.
3. Международное право / под. ред. Г.И. Тункина. – М., 1994. – 511 с.
4. Международное право / отв. ред. Ю.М. Колосов, В.И. Кузнецов. – М.: Юрист, 2000. – 608 с.
5. Черкес М.Ю. Міжнародне право: підручник / М.Ю. Черкес. – К.: Знання, 2000. – 292 с.